

طراحی و ساخت ربات مین‌یاب عنکبوتی بر اساس مکانیزم کلن

بهنام میری پور فرد^{۱*}، عاطفه حسنی^۲، سمانه فرهانی^۲، محمد جواد نجاری^۲

۱- استادیار، مهندسی رباتیک، دانشگاه صنعتی همدان، همدان
۲- کارشناس، مهندسی رباتیک، دانشگاه صنعتی همدان، همدان
* همدان، صندوق پستی ۶۵۱۵۵-۵۷۹

چکیده

در این مقاله چگونگی طراحی و ساخت یک نمونه آزمایشگاهی از ربات مین‌یاب عنکبوتی بر اساس مکانیزم کلن نشان داده است. مراحل انجام کار عبارتند از: مدلسازی، طراحی و ساخت بخش‌های مکانیکی و الکتریکی ربات، طراحی و ساخت مین‌یاب و همچنین برنامه ریزی و کنترل ربات. ابتدا پس از بررسی مکانیزم‌های مختلف، مکانیزم کلن برای جابجای ربات انتخاب شده است. سپس، مکانیزم در نرم افزار کتایا مدلسازی شده و شبیه سازی‌های لازم انجام شده است تا از درستی عملکرد آن اطمینان حاصل شود. با در نظر گرفتن هشت نمونه از این مکانیزم به عنوان پاها ربات، شاسی و پایه‌ای ربات ساخته شده است. به منظور اضافه کردن قابلیت مین‌یابی به ربات، دنار فلزیاب از نوع القای مکانیزم به ربات مونتاژ شده است. این فلزیاب قابلیت تشخیص فلز تا برد یک متر را دارد. برای کنترل ربات از کنترل تله اپراتور استفاده شده است و یک اپراتور می‌تواند تا شعاع ۳۰۰ متر در فضای باز ربات را از راه دور و به وسیله کامپیوتر کنترل کند. با ارتقاء مدارهای فلزیاب و مدار کنترل ربات و تقویت بدنه آن می‌توان از این ربات به صورت عملیاتی استفاده نمود. مزیت اصلی ربات ساخته شده این است که در زمین‌های واقعی آلوه شده باشیم، می‌تواند به راحتی از مواد غیر کنده و قادر است در سطوح ناهموار تعادل خود را حفظ نماید. همچنین مکانیزم جابجای این ربات نسبت به مکانیزم‌های شنی سطح تماس کمتری با زمین دارد و این امر در مین‌یابی یک مزیت محسوب می‌شود.

اطلاعات مقاله

مقاله پژوهشی کامل
دریافت: ۱۷ دی ۱۳۹۳
پذیرش: ۱۸ بهمن ۱۳۹۳
ارائه در سایت: ۱۶ اسفند ۱۳۹۳

کلید واژگان:
ربات مین‌یاب عنکبوتی
مکانیزم کلن
فلزیاب القای پالس
کنترل تله اپراتور

Design and fabrication of a minesweeper spider robot based on the Klann mechanism

Behnam Miripour Fard^{1*}, Atefeh Hassani², Samaneh Farhani², Mohammad Javad Najari²

1- Department of Robotics Engineering, Hamedan University of Technology, Hamedan, Iran.

2- Department of Robotic Engineering, Hamedan University of Technology, Hamedan, Iran.

* P.O.B. 579 -65155, Hamedan, Iran, bmf@hut.ac.ir

ARTICLE INFORMATION

Original Research Paper
Received 07 January 2015
Accepted 07 February 2015
Available Online 07 March 2015

Keywords:
Minesweeper spider robot
Klann Linkage
PI metal detector
Tele-operator control

ABSTRACT

In this paper, designing and fabrication of a prototype of the spider robot is presented. The mechanical and electrical design of the robot is described and then programming and control are addressed. First, after surveying various mechanisms for legged locomotion, the Klann mechanism has been selected for robot locomotion. The mechanical model has been build using CATIA software and simulations have been done for validation of the performance of the m. The spider-like robot has eight legs. To add the ability of mine detection to the robot, PI metal detector circuit has been designed and made. This circuit has the ability to detect metal but does not recognize the type of metal and its range is about 1 m. Tele-operation control method has been used to control the robot in which the operator can remotely (up to a radius of 300 m) control the robot using a computer. The performance of the robot can be improved using metal detectors circuit. The advantages of spider robot with Klann mechanism is its easily tackling of the obstacles and maintaining the balance on uneven terrain or sandy surfaces.

است که مکانیزم های چرخ دار در سطوح ناهموار و غیر هم سطح توانایی حفظ تعادل را نداشته و احتمال واژگون شدن آنها بسیار است، اما مکانیزم پادار در نظر گرفته شده برای این ربات توانایی حفظ تعادل در شرایط مشابه را دارد. همچنین این مکانیزم نسبت به مکانیزم‌های شنی سطح تماس کمتری با زمین داشته و احتمال قرارگیری آن روی مین بسیار کمتر است، و هرچه بدنه ساخته شده سبک‌تر باشد، احتمال انفجار مین نیز کمتر خواهد بود.

ایده اولیه انجام پژوهش حاضر بر اساس پیشنهادی که در مرجع [۱]

امروزه یکی از دغدغه‌های کشورهایی که در بردهای از زمان درگیر جنگ بوده‌اند، مسئله مناطق مین‌گذاری شده است. اگرچه تاکنون ربات‌های مین‌یاب با مکانیزم‌های حرکتی متفاوتی ساخته شده‌اند، با این وجود همچنان برای نوآوری در این راستا راه‌های بسیاری وجود دارد. ربات‌های مین‌یابی که تاکنون ساخته شده‌اند عموماً دارای مکانیزم حرکتی چرخ دار و شنی می‌باشند. در این مقاله مکانیزم حرکتی پادار عنکبوتی برای ربات در نظر گرفته شده است. مزیت این مکانیزم نسبت به مکانیزم‌های چرخ دار این

Please cite this article using:

B. Miripour Fard, A. Hassani, S. Farhani, M. J. Najari, Design and fabrication of a minesweeper spider robot based on the Klann mechanism, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 15, No. 4, pp. 321-330, 2015 (In Persian)

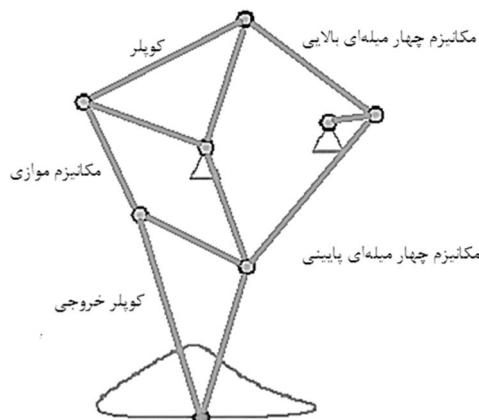
برای ارجاع به این مقاله از عبارت ذیل استفاده نمایید:

2- مکانیزم کلن

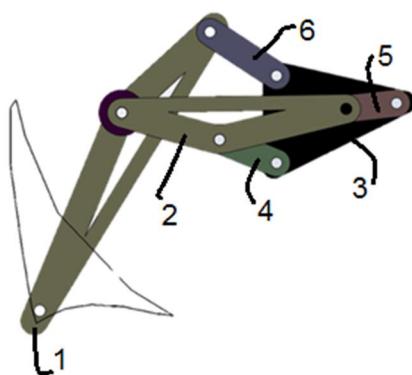
مکانیزم کلن نسبت به مکانیزم یانسن ساختار ساده‌تری دارد و مسیر مورد نظر را به خوبی مکانیزم یانسن طی می‌کند. کلن یک مکانیزم 6 رابطی یک درجه آزادی است که شامل یک لنگ برای تولید حرکت و دو آونگ برای انتقال حرکت به رابط خروجی است. رابط خروجی به عنوان ساق پا عمل می‌کند و نقطه‌ی انتهایی آن روی زمین قرار می‌گیرد. یک رابط هم بعنوان رابط بین لنگ و آونگ و ساق قرار دارد. برای اینکه ربات قدم برداشت حداقل به دو پا نیاز داریم، این دو پا در نقطه‌ی 5 با هم مشترک‌اند و با اختلاف موقعیت ۱۸۰ درجه نسبت به هم قرار می‌گیرند. با یک دور دوران کامل مفصل 5 مکانیزم یک قدم برمی‌دارد.

ارتفاع هرگام در ربات با دوران بازوی رابط که از یک طرف به لنگ و از سمت دیگر به وسط رابط خروجی وصل است تغییر می‌کند. که این رابط از وسط به آونگ پایینی متصل بوده و مسیری دایره‌ای را طی می‌کند [2].

شکل 3 نمایش مکانیزم کلن را در یک سیکل حرکتی نمایش می‌دهد و در شکل 4 مسیری که نقطه‌ی نهایی مکانیزم در یک چرخه طی می‌کند قابل مشاهده است. در شکل 4 رابط ۱، رابط خروجی است که پای ربات محسوب می‌شود و عمل اصلی قدم برداشتن را اجرا می‌کند. رابط ۲، رابطی است بین رابط ۵ و رابط ۴ که عملیات قدم برداشتن را همگام می‌نماید. رابط ۳، زمین است و باید ثابت باشد. رابط ۴، پاندولی است که به وسیله رابط ۲ حرکت را به مفصل میانی رابط خروجی ۱ منتقل می‌کند. رابط ۵ لنگ است و محرك مکانیزم محسوب می‌شود و رابط ۶ پاندول دیگری است که رابط خروجی را از قسمت بالای رابط کنترل می‌کند تا دقیقاً روی مسیر مورد نظر حرکت کند و منحرف نشود.

شکل 3 نمایش مکانیزم کلن در یک سیکل حرکتی [2]

شکل 4 مسیری که رابط ۱ در یک چرخش کامل رابط ۵ طی می‌کند.

برای استفاده از این مکانیزم در ربات‌های مینیاب شده است، قرار دارد. برای پرهیز از طولانی بودن مقاله، از پرداختن به مرور پژوهش‌های پیشین خودداری می‌شود و از خوانندگان دعوت می‌شود برای آشنایی با ادبیات پژوهه و همچنین پژوهش‌های پیشین به مرجع [1] مراجعه کنند.

در این مقاله با این ایده که می‌توان بر روی مکانیزم حرکتی پادار کلن یک برد فلزیاب نصب کرد به بررسی این موضوع پرداخته و یک نمونه اولیه از این ربات ساخته شده و آزمایش‌های اولیه بر روی آن انجام شده است. قابل ذکر است که نمونه ساخته شده، صرفاً یک نمونه اولیه با هدف بررسی عملکرد است که به طور کامل در آزمایشگاه رباتیک دانشگاه صنعتی همدان طراحی و ساخته شده است. واضح است که برای استفاده عملیاتی از این ربات، ساختار بدنه ربات و بردۀای کنترل و مینیاب باستی ارتقاء یابند.

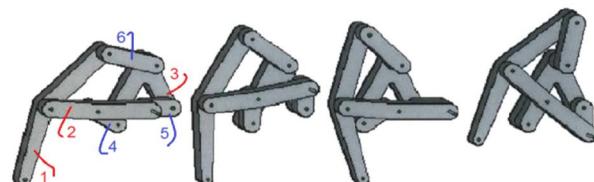
2- مکانیک ربات

برای ساخت ربات‌های عنکبوتی معمولاً از دو نوع مکانیزم کلن و یا یانسن¹ استفاده می‌کنند. این دو مکانیزم برای موارد مختلفی استفاده می‌شوند و ساختار متفاوتی دارند اما هر دو برای گام برداشتن ربات، مکانیزم‌های مناسبی هستند [1]. در ادامه این دو مکانیزم معرفی می‌شوند.

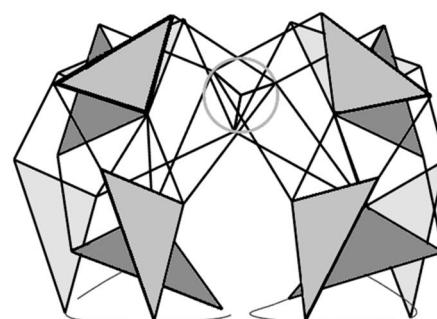
2-1- مکانیزم یانسن

این مکانیزم که برای داشتن حرکتی روان معرفی شده است مکانیزم ۸ رابطی است و برای طی کردن یک چرخه نیاز به سه پا دارد. این سه پا همانطور که در شکل ۱ و شکل ۲ نشان داده شده است از مفصل لنگ به هم متصل‌اند و رابط‌های لنگ هریک از آنها نسبت به هم ۱۲۰ درجه اختلاف فاز دارند و با یک دور دوران کامل مفصل لنگ یک قدم برداشته می‌شود. ارتفاع هر گام در درجه اول به اتصال موازی در پا بستگی دارد که باعث یک دور چرخش کامل پایینی‌ترین قسمت مکانیزم می‌شود [1].

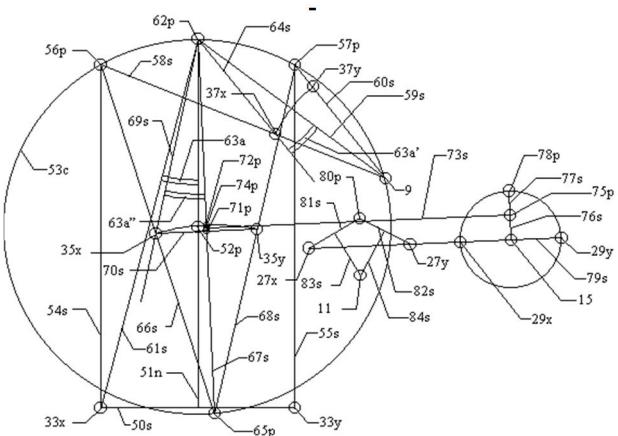
در شکل ۲ چگونگی اتصال سه مکانیزم یانسن برای طی کردن یک چرخه حرکتی نشان داده شده است. که با اتصال سه پا در هر سمت مکانیزم عنکبوتی شش پا ایجاد شده است.

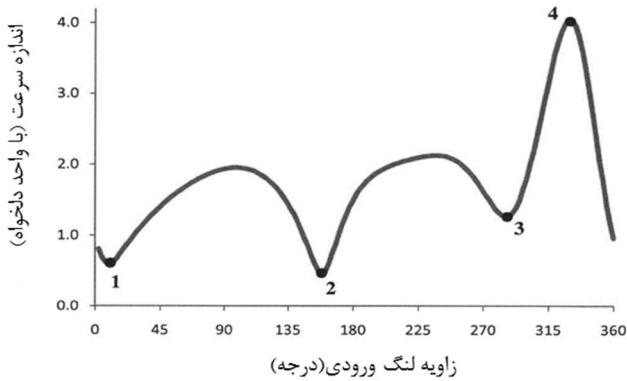
شکل 1 رابط‌های تشکیل دهنده مکانیزم یانسن

شکل 2 چرخه حرکتی مکانیزم یانسن

شكل 5 روش ترسیمی طراحی مکانیزم کلن [2]

شکل 6 نمودار سرعت نقطه پایانی بر حسب زاویه لنگ در یک چرخه حرکت [2]

بعاد و اندازه‌های مشخص در قسمت "پارت دیزاین²" نرم‌افزار کتیا رسم شده‌اند، برای رابطها ضخامت سه میلی متر در نظر گرفته شده است. علت انتخاب این ضخامت آگاهی از وجود ضخامت پلکسی‌های استاندارد موجود در بازار بوده است.

بعد از طراحی در پارت دیزاین نوبت به اسمبل کردن مکانیزم می‌رسد، در قسمت "اسمبل دیزاین³" نرم‌افزار کتیا، همه پارت‌ها فرآخوانی می‌شوند و سپس طوری کنار هم قرار داده می‌شوند که مکانیزم کلن تشکیل شود، برای اطمینان از صحت عملکرد مکانیزم طراحی شده، قیدهای هم محوری در مفاصل اعمال شده و برای اینکه صفحات با هم برخورد نکنند از قیود فاصله‌ای صفحات استفاده گردیده است، این قیود در واقع شرایط طبیعی موجود را تا حدی در مدل ایجاد شده اعمال می‌کنند، بعد از اعمال قیود رابط لنگ مکانیزم حول مفصل خود چرخانده می‌شود تا مکانیزم آن‌گونه که مد نظر بوده حرکت داده شده و درستی عملکرد آن مشاهده شود، مدل بدنه

تبیه سازی شده ریات در شکل 7 شان داده شده است.
در انها نقشه های پارت ها در محیط "درفتینگ⁴" فراخوانده می شوند.
در این محیط نقشه های یک بعدی از هر لینک به دست می آید که می توان آنها را کنار هم قرار داد و برای برش با لیزر از این نقشه که قابل تبدیل به فایل اتوکد⁵ است، استفاده نمود.

به دلیل سادگی در طراحی و دقت کافی، این مکانیزم انتخاب شده است.
اما از آن جا که ربات عنکبوتی معمولاً دارای شش پا است در صورت استفاده از این مکانیزم، ربات قادر به دور زدن نیست و برای رفع این مشکل ربات هشت پا در نظر گرفته شده است، تا هر چهار پا به یک موتور وصل شود و با کنترل موتورها قابلیت دور زدن به ربات اضافه گردیده است. در صورت استفاده از مکانیزم یانسن علاوه بر پیچیدگی به علت تعداد رابطهای بیشتر، وزن بالایی برای ربات ایجاد می‌شود، در نتیجه در این ربات از مکانیزم کلن به عنوان مکانیزم حرکتی استفاده شده است.

3-2 طراحی مکانیزم

هدف از آنالیز یا تحلیل مکانیزم ها یافتن فاصله و زاویه، سرعت خطی و زاویه‌ای، شتاب خطی و زاویه‌ای و نیرو و گشتاور در اعضا و مفاصل یک مکانیزم معین است. این در حالی است که هدف از سنتر مکانیزم، طراحی یک مکانیزم است که حرکت مشخصی را تولید کند. سنتر مکانیزم‌ها بر دو نوع است، سنتر نوع و سنتر ابعاد. سنتر نوع عبارت است از تعیین نوع مکانیزم (میله‌ای، چرخ دنده‌ای، بادامک و غیره) نوع اتصالات مکانیزم، تعداد اعضای مکانیزم و تعداد درجات آزادی مکانیزم. سنتر ابعاد عبارت است از تعیین ابعاد اصلی و موقعیت اولیه اعضای مکانیزم برای ایجاد یک وظیفه معین. برای سنتر ابعادی مکانیزم‌ها نیز دو روش اصلی سنتر تحلیلی و سنتر هندسی وجود دارد. روش تحلیلی دقت زیادی دارد و از قابلیت برنامه نویسی توسط کامپیوتر برخوردار است. در مقابل روش هندسی یا ترسیمی سریع به نتیجه می‌رسد و دقت آن تابع دقت ابزار ترسیم است. اما اگر از نرم افزارهای نقشه کشی مانند اتوکد استفاده شود، دقت روش ترسیمی در حد دقت روش تحلیلی خواهد بود.^[3]

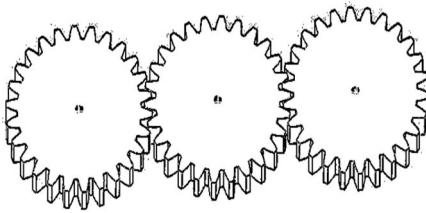
در مقاله حاضر برای طراحی مکانیزم کلن از سنتر بعادی و روش ترسیمی در نرم افزار اتوکد استفاده شده است تا محل مفاصل نسبت به هم و در نتیجه طول رابطهای به دست آید. طراحی این مکانیزم شش رابطی به روش ترسیمی به شش ورودی نیاز دارد، در واقع می‌توان شش پارامتر را به دلخواه انتخاب کرد و مکانیزم‌های متفاوتی به دست آورد. داده‌ای که ابتدای کار به آن نیاز است اندازی بزرگی هر گام است، یعنی بیشینه طول هر قدم که به کاربرد مکانیزم و انتظاری که از ربات می‌رود، بستگی دارد [2].

در شکل ۵ نقاطی که بیانگر نقاط مفصلی هستند، عبارتند از x_3 , x_4 , x_5 , x_6 , x_7 , x_8 , x_9 , x_{10} و x_{11} . پسوند \times بیانگر محل مفاصل در وضعیتی است که مکانیزم در حالتی است که پا در کشیده‌ترین حالت است و کاملاً باز شده و پسوند u بیانگر محل مفاصل در حالتی است که پا کاملاً بسته شده است. نقاط ثابت x_9 و x_{10} محل مفاصل ثابت زمین اند [2].

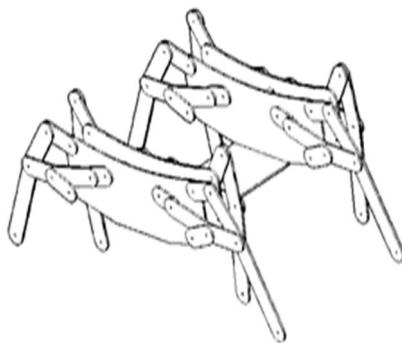
همچنین با چرخیدن 360 درجه رابط لنگ، تغییرات سرعت نقطه پایانی مکانیزم کلن به صورت منحنی نشان داده شده در شکل 6 می‌باشد. نقطه پایانی که محل اتصال ساق پا با زمین است با عبور از نقاط 1 تا 4 با سرعت منتظر رو به جلو گام پرمی دارد.

۱-۴- شبیه سازی بدن ریات در نرم افزار کتیا

برای اطمینان از درستی محاسبات و ایفای نقش صحیح نقاط بدهست آمده به عنوان مفاصل ریاضی، مکانیزم در نرم افزار کتیا شبیه سازی شده است. روش کار چنین است که بعد از انجام محاسبات و به دست آوردن محل هر مفصل و اندازه ه، ابط، برای هر ابط شکل، خاصه، در نظر گرفته شده است و آن ها با

شکل 8 نمای اتصال چرخدنده‌ها در نرم افزار اینونتور

شکل 7 بدن شبیه سازی شده ربات در نرم افزار کتیا

3- مواد استفاده شده برای ساخت

با توجه به اینکه این ربات باید مجهر به مدار فلزیاب برای تشخیص مین باشد، برای از بین بردن اثر اغتشاش و نویز، از بدنده‌ی فلزی برای ربات استفاده نشده است پس جنس ربات طوری انتخاب شده است که توانایی تحمل وزن‌ها و قابلیت پرش با لیزر را داشته باشد. از این رو برای ساخت بدن ربات از پلاکسی (متیل متاکریلات¹¹ توسعه یافته) استفاده شده است. در صورت انتخاب ضخامت مناسب، این جنس عملکرد خوبی در تحمل وزن دارد و در برای تنفسها و کرنش‌ها از مقاومت خوبی برخوردار است، اما در زمین‌های عملیاتی نمی‌توان از این جنس استفاده کرد چرا که در برخورد با جسم سخت و سفت مانند سنگ خوده می‌شود و تنها برای ارائه نمونه اولیه مناسب است. برای پرش چرخ دنده‌ها نیز از این جنس استفاده شده است. برای ایجاد فواصل بین رابطه‌ها از تفلون استفاده شده است. این ماده نیز نوعی پلاستیک فشرده است که به علت وزن کمتر نسبت به فلز، انتخاب گردیده است.

4- ساخت و مونتاژ ربات

بعد از پرش قطعات، ساخت بدن ربات آغاز می‌شود. ابتدا رابطه‌ای مربوطه به پیچ و مهره از نقاط مفصلی به هم وصل شده و برای این کار از سیستم دو مهره‌ای استفاده شده است به طوری که در انتهای پیچ دو مهره روی هم بسته شده‌اند که با چرخیدن هر پیچ، مهره‌ها روی هم می‌لغزند و در نتیجه روی رزو پیچ‌ها جابجا نمی‌شوند. این سیستم این امکان را دارد که از پیچ و مهره به عنوان اسپیسر¹² استفاده شود.

سپس موتورها به بدن متصل شدند و بعد چرخ دنده‌ها در محل در نظر گرفته شده ثابت شدند. بعد از آماده شدن برد فلزیاب در جعبه‌ای پلاستیکی قرار گرفت و سپس در قسمت زیرین ربات جای داده شد. برد کنترل ربات نیز در فضای ایجاد شده در وسط بدن ربات قرار داده شد تا امکان دسترسی به آن باشد.

برای مشاهده چگونگی عملکرد ربات در قسمت فوقانی بدن، صفحه‌ای از جنس پلاکسی در نظر گرفته شده است که با قرار گرفتن ال_سی_دی¹³ روی این صفحه می‌توان ولتاژهای مربوط به موتورها و فلزیاب را مشاهده کرد و در صورت عدم عملکرد مناسب، ربات را متوقف نمود. همچنین بر روی این صفحه، بازر¹⁴ برای هشدار در صورت یافتن فلز و پتانسیومترهای مربوط به تنظیم حساسیت برد فلزیاب قرار دارند. استپ موتور و سنسور مانع یاب که بر روی آن قرار می‌گیرد نیز روی این صفحه و کاملاً در وسط بدن ربات قرار

10- Contact ratio

11- Methyl methacrylate

12- Spacer

13- LCD

14- Buzzer

2-5- شبیه سازی چرخدنده‌ها در نرم افزار اینونتور¹ برای انتقال قدرت و حرکت موتورها، به پاهای این ربات از چرخدنده استفاده شده است. در طراحی این چرخدنده‌ها محدودیت‌هایی وجود داشت که طراحی براساس آن‌ها صورت گرفته است. اولین آن‌ها طراحی چرخدنده‌ها با توجه به میزان قدرت و سرعت دوران موتورها است، موتورها می‌توانستند از نوع سرعت بالا و گشتاور پایین انتخاب شوند و با طراحی گیربکس مناسب قدرت و سرعت مورد نظر را به پاهای انتقال دهنده اما این کار با توجه به فضای محدود برای چرخدنده‌ها با پیچیدگی هایی همراه می‌شد که زمان و هزینه‌های زیادی را می‌طلبید لذا آنچه طراحی شد، انتخاب موتورها با دور و گشتاور متناسب و انتقال قدرت و حرکت با نسبت تبدیل یک به پاهای بود که دقیقاً قدرت و سرعت موتورها را به پاهای انتقال می‌داد.

محدودیت دیگری که چرخدنده‌ها می‌بایست با توجه به آن طراحی می‌گردید، فواصل ثابت و غیرقابل تغییر مراکز چرخدنده‌ها بود که با توجه به طراحی‌هایی که برای کل ربات انجام گرفته بود، از قبل مشخص شده بودند. لذا با توجه به فاصله 80 سانتی متری بین مراکز و نسبت تبدیل 1، چرخدنده‌ها در نرم‌افزار اینونتور طراحی شدند. در جدول 1 پارامترهای چرخدنده‌ها بیان شده است. با توجه به محدودیت‌های بیان شده چرخدنده‌ها با در نظر گرفتن محل شفتها و پخ موجود روی شفت موتورها طراحی شدند. در شکل 8 نمایی از اتصال چرخدنده‌ها در نرم افزار اینونتور نشان داده شده است.

جدول 1 جدول پارامترهای چرخدنده‌ها

نام پارامترها	نماد پارامترها	اندازه (واحد اندازه گیری)
نسبت چرخدنده ²	i	1(ul)
واحد ³	m	3(mm)
زاویه پیچشی ⁴	β	0(deg)
زاویه فشار ⁵	α	20 (deg)
فاصله از مرکز ⁶	a_w	80(mm)
فاصله از مرکز تولید شده ⁷	a	78 (mm)
کمان گام ⁸	p	9/425 (mm)
کمان مینا ⁹	p_{tb}	8/856 (mm)
نسبت برخورد ¹⁰	ε	1/4211(ul)

1- Inventor

2- Gear ratio

3- Module

4- Helix angle

5- Pressure angle

6- Center distance

7- Product center distance

8- Circular pitch

9- Base circular pitch

نمایشگر شانزدهتایی در بالاترین قسمت ربات استفاده شده است که مقادیر ولتاژ را نمایش می‌دهد. همچنین یک بازرس به دو پایه میکرو متصل گردیده است که وجود فلز را هشدار می‌دهد.

طريقه کار بازرس بین شکل است که در برنامه نویسی برای برد کنترل دو پایه میکرو متصل به بازرس به عنوان خروجی تنظیم شدن و با تنظیم مقدار بهره مدار فلزیاب و تنظیم در برنامه با نزدیک شدن فلز، مقدار ولتاژ منطقی پایه خروجی میکرو یک شده و بازرس به صدا در می‌آید.

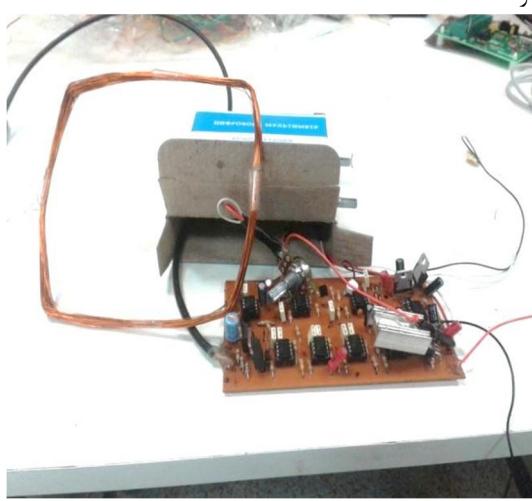
همان طور که گفته شد گفتگو جایگیری بهتر بر روی ربات پس از تکمیل فرآیند ساخت این مدار و حصول اطمینان از عملکرد مناسب برای حفاظت بهتر، مدار در یک جعبه و در قسمت انتهای ربات، زیر یک قطعه پلاکسی که به منظور جایگاه برای برد کنترل و فلزیاب تعییه شده بود، قرار داده شد. در شکل 10 تصویری از مدار آماده قبل از قرار گرفتن در جعبه نشان داده شده است.

6- کنترل ربات

از دیدگاه کنترل، ربات‌ها را می‌توان به سه دسته کلی تقسیم کرد: ربات‌های خود مختار³، ربات‌های اتوماتیک و ربات‌های تله اپراتور. به ربات‌هایی که با بهره‌گیری از هوش مصنوعی و حسگرها می‌توانند شرایط حاکم را درک و تضمیم گیری بگنند ربات‌های خودمختار می‌گویند. نوعی از ربات‌هایی مین‌یاب و یا ربات‌های پادار از این دسته هستند به گونه‌ای که ربات وارد محیط می‌شود و با استفاده از هوش مصنوعی بصورت کاملاً خودمختار فعالیت مورد نظر را انجام می‌دهد.

به ربات‌هایی که برنامه ریزی می‌شوند که یک کار از پیش تعیین شده را انجام دهنده ربات‌های اتوماتیک می‌گویند. نمونه‌ای از این ربات‌ها، ربات‌های صنعتی موجود در کارخانه‌ها می‌باشند. این نوع ربات‌ها روی یک پایه ثابت هستند و یک یا چند دستور مشخص را عملی می‌کنند.

اگر یک ربات به وسیله یک اپراتور از مکانی دیگر تحت کنترل گرفته شود و دستورات لازم را برای انجام یک کار خاص برای آن ارسال نماید به آن ربات تله اپراتور گفته می‌شود. عنوان نمونه‌ای از این ربات‌ها می‌توان ربات‌های امدادگر مسابقه‌ای و یا ربات‌های پرنده را نام برد. در ساخت این ربات از آن جا که هدف اصلی تست عملکرد ربات مین‌یاب بر روی یک مکانیزم پادار بود لذا کنترل ربات ساده‌ترین نوع، یعنی تله اپراتور در نظر گرفته شد.

3- Autonomous

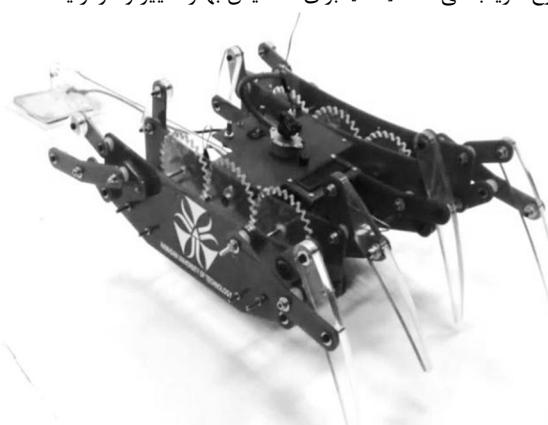
داده شده است تا برای اسکن محیط، دیدی کامل و مناسب داشته باشد. برای اتصال سیم‌پیچ فلز یاب به ربات بازویی از جنس پلاکسی در نظر گرفته شده است که بر پیچ‌های سرتاسری اتصال بدن ربات سوار شده و با ارتفاعی قابل تغییر از سطح زمین قرار می‌گیرد. در شکل 9 بدن ساخته شده ربات را مشاهده می‌نمایید.

لازم به ذکر است که این بدن ساخته شده برای ربات یک نمونه آزمایشگاهی است و برای استفاده از آن در موقعیت‌های واقعی باید کیفیت عملکرد ربات از همه لحاظ ارتقاء داده شود.

5- مین یاب

مین‌یاب‌ها را می‌توان به دو بخش عمده دسته بندی نمود، مین‌یاب خودکار و مین‌یاب کنترل از راه دور. در این طرح، ربات بر اساس قواعد مخصوص به مسابقات ساخته نشده است بلکه هدف از ساخت و طراحی آن، ایجاد زمینه برای استفاده عملیاتی از ربات‌های مین‌یاب می‌باشد و به همین دلیل برای کنترل نمونه اولیه از ساده‌ترین روش ممکن، یعنی کنترل از راه دور استفاده شده است. به این صورت که اپراتور کنترل ربات را در دست دارد و ربات را در زمین به حرکت در می‌آورد. حرکت ربات توسط اپراتور طی یک الگوریتم خاص رفت و برگشتی می‌باشد، به محض دریافت علامت مبنی بر وجود مین، اپراتور مسیر حرکت ربات را تغییر می‌دهد.

برای ساخت ربات مین‌یاب فرض بر این است که جنس مین‌ها فلزی بوده و با این فرض از یک برد فلزیاب القای پالس¹ بعنوان مدار مین‌یاب استفاده شده است. پس از تحقیق و تست مدارات فلزیاب مختلف این نتیجه حاصل شد که فلزیاب‌ها به علت اینکه مدارات آنالوگ هستند نویزپذیری بسیاری دارند و کار با آن‌ها دقت و حساسیت بسیار زیادی می‌خواهد. این نوع فلزیاب‌ها به دلیل ارزان بودن و دقت نسبتاً بالا در یافتن فلزات، البته در مواردی که تشخیص نوع فلز مطرح نیست، بسیار رایج می‌باشد. این فلزیاب یک فلزیاب حرفه‌ای با عمق قابل تنظیم تا حداقل یک متر است. اساس کار این نوع فلزیاب بر تغییر خاصیت سلفی سیم‌پیچ جستجوگر، در اثر تغییر شار القا شده از جانب یک فلز است که خود را با تغییرات فرکانس در مدار القای پالسی آشکار می‌سازد برای درک بهتر یک مدار سلفی خازنی² نوسان ساز را در نظر بگیرید که با تغییر مشخصه‌های سیستم آن از جمله مشخصه سلفی فرکانس تولید شده تغییر می‌کند و این یک مدل ساده از اتفاقی است که در این نوع فلزیاب می‌افتد [45]. برای تشخیص بهتر تغییر ولتاژ از یک

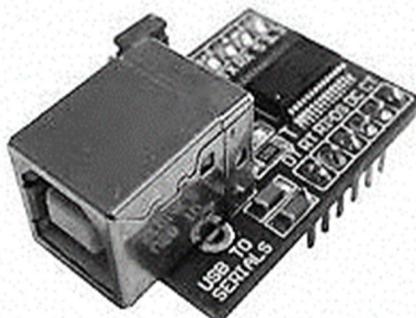

شکل 9 نمونه ربات ساخته شده در آزمایشگاه رباتیک دانشگاه صنعتی همدان

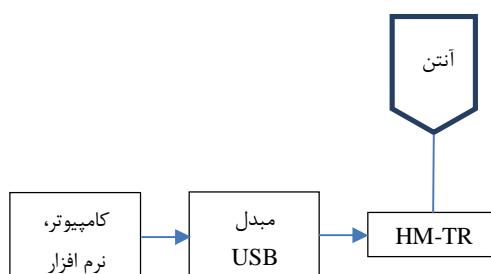
1- PI Metal Detector
2- RLC Circuit

برای راه اندازی این مژول کافیست ارتباط آن را با یک کامپیوتر بصورت غیر همزمان برقرار سازیم تا با ارسال داده‌های مد نظر از پردازنده به آن، داده‌ها را به مژول مقابله ارسال نمایید. به طور عمومی دو دسته از این مژول‌ها وجود دارند یکی با استاندارد "آراس 232⁸" و دیگری با استاندارد "تی‌تی-ال"⁹ که هر یک استانداردی برای انتقال داده‌های منطقی است. استاندارد "آراس 232" غالباً در رایانه‌های شخصی مورد استفاده قرار می‌گیرد مانند پورت "کام"¹⁰ ولی استاندارد "تی‌تی-ال" معمولاً در میکروکنترلرها مورد استفاده قرار می‌گیرد. که از استاندارد "تی‌تی-ال" برای این پروژه استفاده شده است چرا که در یک طرف مستقیماً با یک میکروکنترلر در ارتباط است و در طرف دیگر هم به دلیل اینکه در رایانه‌های جدید از پورت‌های "یواس‌بی"¹¹ بجای "کام" استفاده می‌گردد از آی‌سی "اف‌تی 232¹²" که در شکل 13 نشان داده شده است بعنوان مبدل "تی‌تی-ال" به "یواس‌بی" مابین مژول و کامپیوتر استفاده گردیده است. فلوچارت ارتباط اپراتور با ربات نیز در شکل 14 نشان داده شده است.

اکنون دو کامپیوتر و پردازنده بر روی ربات و متعلق به کاربر قابلیت ارتباط با یکدیگر را دارند و این ارتباط با برنامه هماهنگی که بر روی هر دو پردازنده نوشته می‌شود، کامل می‌گردد. این برنامه شامل امکان کدهایی است که امکان حرکت ربات به عقب، جلو و چپ و راست را با تغییر دادن جهت چرخش موتورها و همچنین امکان حرکت استپر موتور و تولید هشدار هنگام کشف مین را ایجاد می‌کند، در واقع اپراتور دستورها را از کامپیوتر به میکروکنترلر ارسال می‌کند و میکروکنترلر آن دستورات را در مدارها و در نتیجه در ربات به اجرا درمی‌آورد.

شکل 13 مبدل "تی‌تی-ال" به "یواس‌بی"

شکل 14 فلوچارت ارتباط اپراتور با ربات

- 8- RS232
- 9- TTL
- 10- COM
- 11- USB
- 12- FT232

7- مدارات کنترلی

با توجه به تعریفی که از ربات‌های تله اپراتور ارائه گردید در اولین مرحله نیاز است که سیستمی که در شکل 11 نمایش داده شده است، پیاده سازی گردد. در این سیستم اپراتور نقش کنترل کننده اصلی را ایفا می‌کند، یعنی با دریافت میزان خطاب احاطه بصری کامل به ربات، دستور مناسب را جهت حرکت ربات صادر می‌نماید. به این منظور در ابتدا به یک ارتباط دهنده میان ربات و اپراتور نیاز است تا دستورات را به ربات انتقال دهد. سپس به یک پردازنده مناسب بر روی ربات نیاز است که با پردازش داده‌های دریافتی دستورات لازم را جهت حرکت ربات صادر نماید و در انتهای نیز به یک سری مدارات واسطه و درایورها جهت تقویت و انتقال سیگنال‌ها از پردازنده به عملگرهای ربات نیاز می‌باشد.

7-1- پردازنده

این ربات از میکروکنترلر 8 بیتی اتمگا 32¹³ که قابل برنامه‌ریزی با سرعت پردازش 2 مگا هرتز است، بهره می‌برد. این میکروکنترلر ساخت شرکت اتمل² بوده و دارای 32 کیلو بایت حافظه قابل برنامه‌ریزی فلاش می‌باشد. همچنین این میکروکنترلر دارای قیمت مناسب و در عین حال کارآمد و پر امکانات است و به دلیل سهولت در راهاندازی و به کارگیری جز رایج‌ترین انواع میکروکنترلرها می‌باشد.

این میکرو دارای چهار درگاه ورودی - خروجی 8 بیتی است که علاوه برین ورودی - خروجی‌ها هر کدام از پایه‌های آن، از امکاناتی مانند ارتباط سریال³، سیگنال مربعی⁴، مبدل آنالوگ به دیجیتال⁵ و غیره برخوردار هستند.

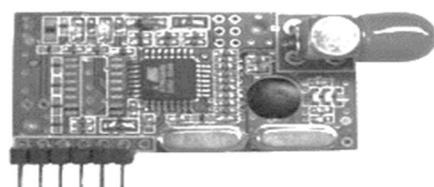
در این پروژه بسیاری از این امکانات از جمله مبدل آنالوگ به دیجیتال، شمارنده⁶ و ارتباط سریال مورد استفاده قرار گرفته است.

7-2- ارتباط ربات و کاربر

مژول "اجامتی آر"⁷ یک فرستنده و گیرنده رادیویی است که می‌تواند با هم نوع خود در فرکانس 433 مگاهرتز ارتباط برقرار کردد و به تبادل اطلاعات پردازد و تا برد 200 متر ارتباط خود را حفظ می‌کند. شکل 12 این مژول را نشان می‌دهد.

شکل 11 فلوچارت سیستم کنترل تله اپراتور

شکل 12 مژول "اجامتی آر"

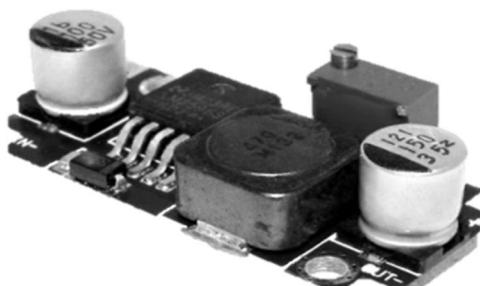
- 1- Atmega32
- 2- Atmel
- 3- UART
- 4- PWM (Pulse Width Modulation)
- 5- ADC
- 6- Timer
- 7- HMTR

پیشگیری از این اتفاق یا از حرارت‌گیر⁵ که به همین منظور ساخته شده، استفاده گردیده است و یا سطح تماس رگولاتور با هوای اطراف بیشتر شده است که در واحد زمان دمای بیشتری را به محیط انتقال داده و باعث خنکی قطعه می‌گردد. در شکل 18 تصویری از شماتیک مدار تغذیه مدارات منطقی نشان داده شده است. موضوع بعدی تأمین برق مربوط به فلزیاب است که در آن نیز به توان بسیار زیادی نیاز نیست لذا برای آن از رگولاتور 7812 استفاده کردیم که کاملاً شبیه به 7805 می‌باشد و تنها تفاوتش، ولتاژ خروجی آن است که 12 ولت می‌باشد.

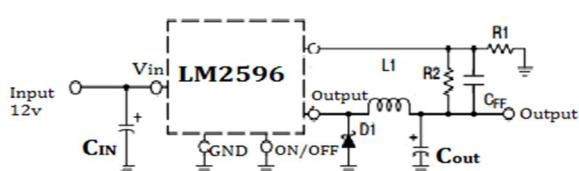
آنچه در اینجا قابل توجه است، برای آنکه این نوع از رگولاتورها بتوانند یک خروجی قابل اطمینان و مناسب داشته باشند نیاز است که به آن‌ها چند ولت بیشتر از ولتاژ خروجی آن بدهیم، به همین دلیل ولتاژ ورودی کل مدار حدود 20 ولت در نظر گرفته شده که وارد رگولاتور 7812 می‌شود و ولتاژ ورودی 7805 را از آن گرفتایم. از طرفی برق 20 ولت هم‌زمان وارد رگولاتور کاهنده نیز می‌شود که با تنظیم خروجی روی 12 ولت برق موتورها نیز با توان بالا تأمین می‌شوند.

9- درایور و کنترل موتورها

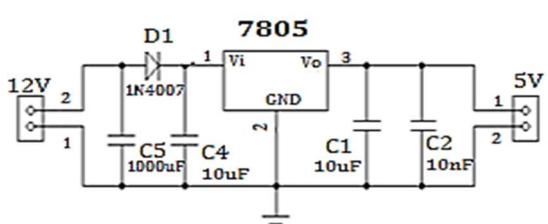
در این ربات برای راهاندازی و کنترل موتورها، با توجه به بیشترین توان آن‌ها از آی‌سی ال 298⁶ که در شکل 19 قابل مشاهده است، استفاده شده است. این آی‌سی سیگنال‌هایی در سطوح منطقی را دریافت و آن‌ها را به ولتاژ و جریان مناسب موتور تبدیل می‌کند. این درایور می‌تواند نهایتاً توانی معادل

شکل 16 رگولاتور کاهنده

شکل 17 شماتیک مدار رگولاتور کاهنده

شکل 18 شماتیک تغذیه مدارات منطقی

5- Heat Sink
6- L298

در رایانه کاربر یک برنامه در نرم‌افزار متلب نوشته شده است که یک سری دستورات خاص مبتنی بر تصمیم کاربر را به فرستنده رادیویی ارسال می‌کند و فرستنده رادیویی آن را به مشابه خود بر روی ربات انتقال می‌دهد، وقتی میکروکنترلر بر روی ربات آن را دریافت کرد با بررسی نوع فرمان، دستور لازم را جهت حرکت ربات صادر و در نتیجه ربات به سمتی که مد نظر کاربر می‌باشد حرکت می‌کند.

دیاگرام بلوکی کنترل ربات مانند شکل 15 است که کاربر در آن نقش کنترل کننده سیگنال‌های ورودی ربات را دارد یعنی با دانستن هدف و مکان فعلی ربات، میزان خطای تواند تشخیص داده شود و سیگنال مناسب برای ربات ارسال شود.

چنانچه مدل دقیق‌تری برای کنترل ربات مد نظر باشد، نیاز است به دلیل تأخیر در زمان ارسال و دریافت دستور و همچنین تأخیر در تشخیص خطای توسط کاربر، یک تأخیر زمانی در قسمت ارتباطات¹ برای آن در نظر گرفته شود اما با توجه به ناجیز بودن این تأخیر و سرعت بالا در انتقال داده‌ها از کاربر به سیستم از آن چشم پوشی شده است.

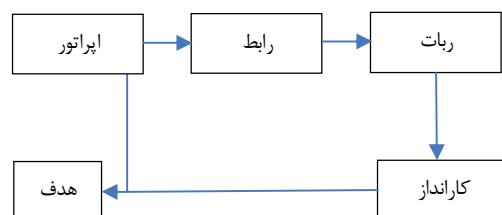
8- منبع تغذیه

منبع تغذیه برای ربات به سه بخش تقسیم می‌شود: برق موتورها، برق مدارات منطقی و برق مدار فلزیاب القای پالسی.

برای تأمین برق قسمت‌های مختلف از رگولاتورها استفاده گردیده که با توجه به توان و ولتاژ مورد نیاز از مدل‌های متفاوت استفاده شده است.

اولین قسمت ولتاژ مورد نیاز موتورهای جریان مستقیم² است، با توجه به اینکه موتورها 12 ولت می‌باشند و در عین حال به دلیل بار مکانیکی زیاد جریان زیادی را از منبع طلب می‌کنند از یک رگولاتور کاهنده³ استفاده شده است که ولتاژ خروجی آن قابل تنظیم و تا 5 آمپر به مصرف کننده جریان می‌دهد. ولتاژ خروجی این رگولاتور کاهنده که در شکل 16 نشان داده شده است، با نصب یک مولتی ترن در مدار مربوط به جای مقاومت‌های شماره 1 و 2 قابل تنظیم می‌باشد. در شکل 17 نیز شماتیک مدار این رگولاتور نشان داده شده است که در آن دو مقاومت قابل مشاهده هستند.

در قسمت بعد یعنی برق مدارات منطقی به توان بسیار بالایی نیاز است و آنچه حائز اهمیت است تولید یک ولتاژ کاملاً یکنواخت (بدون نویز) 5 ولت است که رگولاتور 7805 این کار را تا حد قابل قبولی به کمک مدارات سافی و نویزگیر خازنی انجام می‌دهد. در قسمت‌هایی از مدار ممکن است مصرف کننده‌هایی مانند ال‌ای‌دی‌ها⁴ به کار برده شده باشد که باعث افزایش جریان عبوری از 7805 و باعث افزایش دمای آن می‌گردد. اگر دمای آن از حدی بالاتر برود منجر به سوختن رگولاتور و آسیب رسیدن به مدار می‌شود، برای

شکل 15 دیاگرام بلوکی کنترل ربات

1- Communication
2- DC Motor
3- LM2596
4- LED

برای کنترل سرعت موتورهای جریان مستقیم باید ولتاژ ورودی آن را کنترل کرد و اصطلاحاً سرعت موتور جریان مستقیم با ولتاژ آن رابطه مستقیم دارد. لذا اگر هدف، کاهش سرعت موتور های 50 دور در دقیقه به نصف و 25 دور در دقیقه باشد باید ولتاژ آن را که برای 50 دور، 12 ولت است به 6 ولت کاهش داد تا سرعت آن کاهش یابد اما این کار اشتباه است چرا که با توجه به رابطه اهمی مشخصه جریان و ولتاژ، با کاهش ولتاژ موتور جریان عبوری از آن نیز افت می کند و این باعث کاهش شدید قدرت و گشتاور خروجی موتور می گردد لذا بجای آن که ولتاژ لحظه‌ای موتور کاهش داده شود ولتاژ متوسط آن در یک بازه زمانی بسیار کوچک کاهش داده می شود مثلاً 1 ولت اینکه برای نصف کردن سرعت موتور 12 ولتی در 1 میلی ثانیه به آن 6 ولت اعمال شود در 0/5 میلی ثانیه به آن 12 ولت داده می شود و در 0/5 میلی ثانیه دیگر خاموش نگه داشته می شود و این همان کاریست که به وسیله موج مربعی، انجام می گیرد. نمای مدار بسته شده برای راهاندازی موتورها در نرم افزار پروتئوس در شکل 21 نشان داده شده است. همانطور که در شکل 21 مشاهده می شود دیودهایی بر سر راه موتور گرفته است که به آنها دیودهای هرزگرد گفته می شود. در هنگام خاموش و روشن شدن موتور طبق قانون لنز جریانی قوی مخرب با تغییرات جریان مخالفت می کند که ممکن است باعث صدمه زدن به درایور گردد لذا برای جلوگیری از رسیدن این جریان‌ها به درایور از دیودهای هرزگرد استفاده شده است.

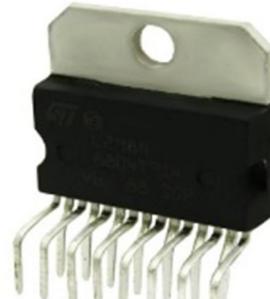
10- برنامه ربات

کد ویژن ای وی آر³ یکی از نرم افزارهایی است که جهت برنامه نویسی ای وی آر⁴ مورد استفاده قرار می گیرد. زبان برنامه نویسی این نرم افزار سی پلاس پلاس⁵ می باشد. به کمک آن می توان به همه امکانات میکرو دسترسی داشت و به سادگی برای میکروکنترلر برنامه مناسب را نوشت و آنرا برای پروگرام کردن روی سخت افزار تفسیر می کرد.

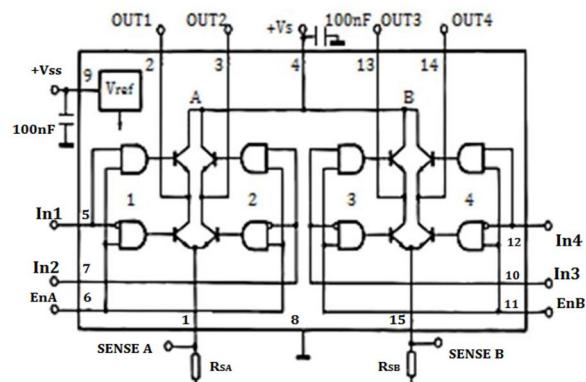
برای پیاده سازی یک برنامه نویشه شده، بر روی میکرو باید از برنامه ریز استفاده کرد. برنامه ریز وسیله ایست که میکرو بر روی آن قرار می گیرد و به کامپیوترهای شخصی متصل می گردد و به کمک یک نرم افزار مخصوص برنامه نویشه شده به حافظه فلاش میکرو منتقل می گردد. انواع مختلفی از این برنامه ریزها برای میکروهای مختلف وجود دارد که در ساخت ربات عنکبوتی

48 ولت ولتاژ و 4 آمپر جریان را عبور دهد و به صورت مجزا قابلیت درایو کردن دو موتور را دارا است. نقش اصلی تقویت را در مدار مجتمع این آی‌اسی مدار ترانزیستوری به نام پل اج¹ ایفا می کند که در شکل 20 می توان به ساختار آن پی برد.

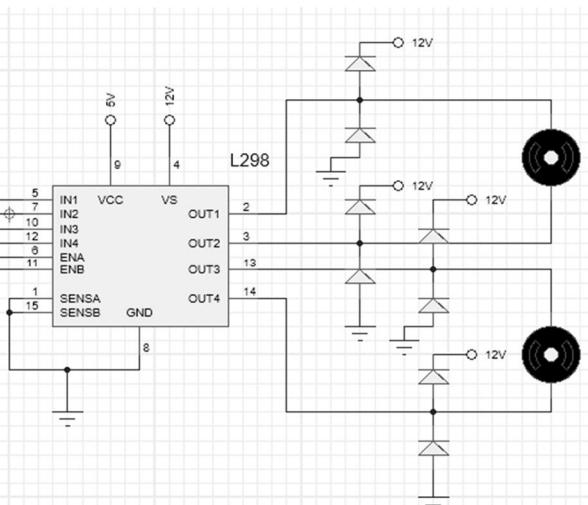
این آی‌سی از طریق 6 پایه به میکروکنترلر متصل می گردد که برای هر موتور سه پایه استفاده می شود و دو پایه از این سه تا برای کنترل جهت چرخش موتور و یک پایه برای کنترل سرعت موتور با سیگنال پالس مربعی² مورد استفاده قرار می گیرد.

شکل 19 درایور ال 298

شکل 20 شماتیک داخلی درایور

شکل 21 شماتیک درایو کردن موتورها

3- Code Vision AVR
4- C++
5- Compile

1- H
2- Pulse Width Modulation, PWM

سنسوری که در ربات استفاده گردیده مدلی خاص³ از سری سنسورهای فاصله سنج شارپ⁴ می‌باشد که اساس کار آن در یافتن فاصله، ارسال پرتوهای مادون قرمز به صورت لیزری و دریافت آن می‌باشد که با توجه به زاویه بازتابش فاصله را مشخص می‌کند، برای راه اندازی سنسور کافی است آن را با برق 5 ولت روشن و خروجی آنالوگ آن به مبدل آنالوگ به دیجیتال میکرو داده شود سپس با توجه به نمودار غیر خطی داده شده در دیتاشیت⁵ آن که رابطه بین ولتاژ خروجی و فاصله حس شده است، می‌توان فاصله را مشخص کرد.

استپ موتور استفاده شده در این سیستم یک استپ موتور تک قطبی است که برای راه اندازی به ولتاژ 12 ولت نیازمند است، برای انتقال داده‌های دیجیتال از میکرو به میکرو باید سیگنال‌های آن از نظر ولتاژ و جریان تقویت شوند که برای این کار از آی سی بافر⁶ استفاده شده است. لازم به ذکر است با توجه به نوع موتور و عدم وجود بار بر روی آن، توان زیادی برای حرکت مصرف نمی‌کند لذا برق آن از رگولاتور 7812 دریافت می‌گردد.

12- طراحی مدار

پس از پیاده سازی قسمت‌هایی که ذکر شد و حصول اطمینان از امکان پذیر بودن آن‌ها، بر روی بردۀای آزمایشی (برد بُرد) پیاده سازی و تست شده‌اند تا از عملیاتی بودن آن‌ها نیز اطمینان حاصل گردد. در شکل 23 مدار شبیه سازی شده در نرم افزار پروتئوس قابل مشاهده است.

در این مرحله و پس از تست و اطمینان از عملکرد مدار باید برای چاپ، فایل بی‌سی‌بی⁷ طراحی شود که برای این کار از قسمت طراحی برد نرم افزار پروتئوس استفاده شده است. برای طراحی مدار بر روی برد بی‌سی‌بی روش‌های بسیار متعدد وجود دارد که ساده‌ترین و در دسترس ترین روش به کمک کاغذ گلاسه و اتو می‌باشد. به این صورت که ابتدا باید مدار فوق را بدون تغییر اندازه بر روی کاغذ گلاسه به وسیله پرینترهای لیزری چاپ کرد، توپرهای پرینترهای لیزری در مواجه شدن با گرمای نرم شده و با یرگردان نشستن به روی یک سطح می‌شوند، از این خاصیت استفاده شده و با یرگردان کردن مدار فوق از روی کاغذ گلاسه بر روی بی‌سی‌بی خام طرح روی بی‌سی‌بی به صورت آینه شده، قرار می‌گیرد. در مرحله بعد باید در محلولی مخصوص معروف به اسید مدار چاپی قرار داده شود تا قسمت‌هایی که توپر روی آن نیست با محلول واکنش داده و خوب پاک شود و آنچه باقی می‌ماند طرح مدار مورد نظر است. در قسمت بعد باید جای پایه‌های قطعات را به وسیله دریل مخصوص و مته 1 میلی‌متر سوراخ کرد تا بتوان قطعات را در جای خود قرار داده و لحیم کاری نمود.

13- عیب یابی مدار

پس از ساخت مدار به طور کامل و لحیم کردن قطعات، اولین مشکلی که خود را نشان می‌دهد، قطع بودن مسیرهای مسی مدار به دلیل عدم برگردان شد قسمت کوچکی از توپر و پاک شدن به وسیله اسید بود. که مشکلاتی از این دست را می‌توان با قلع انود کردن قسمت قطع شده، برطرف کرد.

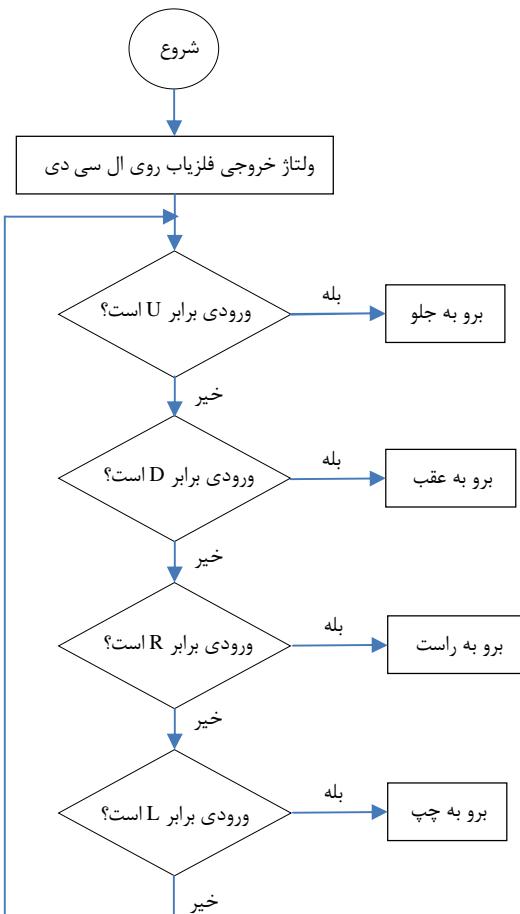
مشکل دیگری که به هنگام تست مدار نمایان می‌شود، عدم کارکردن قطعه‌ای خاص است که در چنین مواردی ابتدا باید از نحوه قرار گرفته شدن قطعه اطمینان حاصل کرد سپس محل اتصال پایه‌ها با برد را مورد بررسی

از برنامه ریز مدل اس‌تی کا 1500¹ مخصوص میکروهای ای‌وی‌آر با نرم افزار ای‌وی‌آر استادیو² استفاده شده است. در شکل 22 فلوچارت برنامه حرکت ربات به اختصار نشان داده شده است.

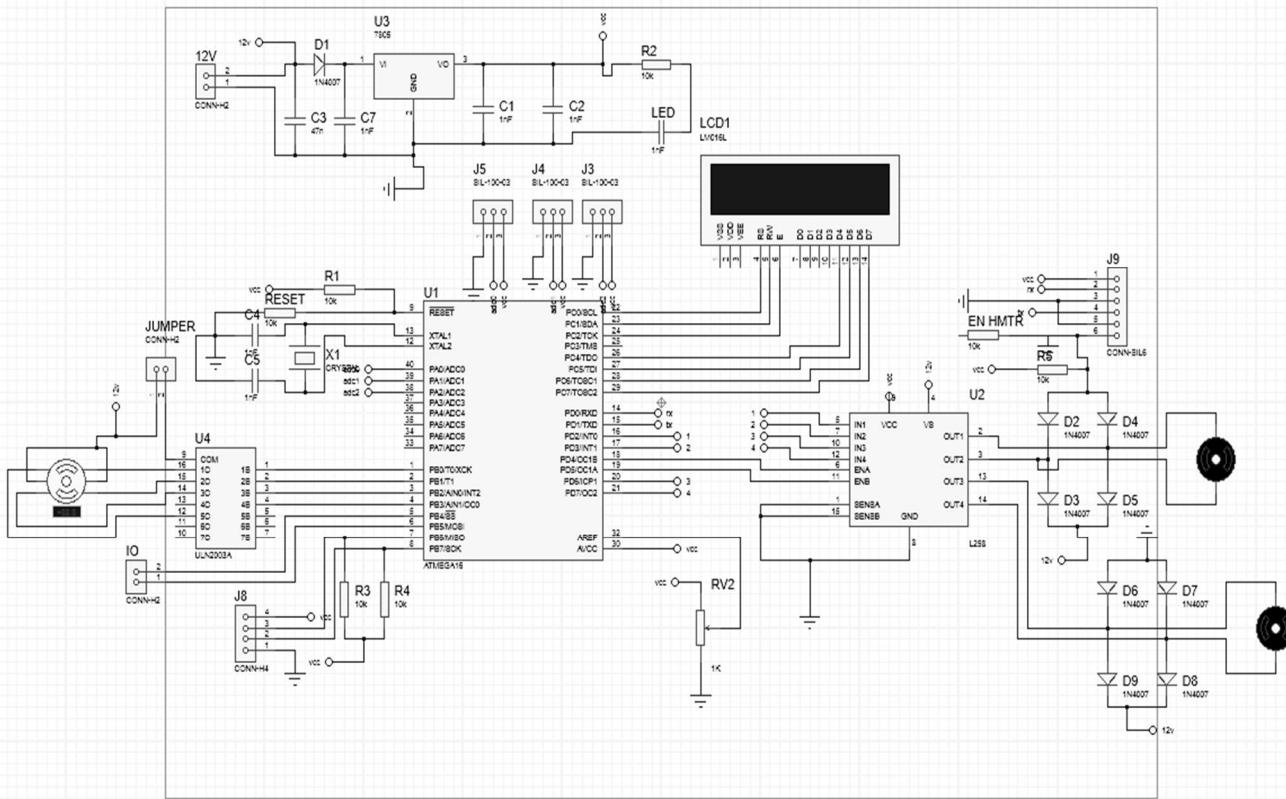
11- اسکن

این ربات برای محیط‌هایی طراحی و ساخته شده که کاربر کنترل کننده ربات احاطه بصری نسبتاً کاملی به محیط و ربات داشته باشد لذا وجود سنسور و تجهیزات برای مکان‌یابی و مسیریابی ربات ضروری نبود. با این حال پیش‌بینی می‌شد که با توجه به ابعاد ربات و وجود موانع نسبتاً بزرگ در محیط که ممکن است دید اپراتور را نسبت به محیط و ربات به صورت موقت مخدوش نماید، مشکل ساز باشد لذا سیستمی برای آن طراحی و ساخته شد که تا حد مطلوبی این دید را به اپراتور باز می‌گرداند و آن یک سیستم اسکنر محیطی می‌باشد که مشکل از یک استپ موتور و یک سنسور مانع یاب نوری لیزری می‌باشد که بر روی ربات نصب گردیده است.

عملکرد این سیستم به این صورت است که سنسور بروی یک دیسک که به وسیله‌ی استپ موتور می‌چرخد نصب گردیده و با هر پله چرخش موتور، یک نمونه از محیط اطراف برمی‌دارد و در کل به ازای هر 360 درجه چرخش موتور 54 نمونه برمی‌دارد که باعث یک درک قابل قبول از موانع نزدیک ربات می‌گردد.

شکل 22 فلوچارت برنامه حرکت ربات

شکل 23 مدار کنترل در پروتئوس

به بهبود عملکرد ربات کمک کند بگونه‌ای که بتوان نوع فلز، عمق و شکل آن را در صورت نیاز تشخیص داد. همچنین اگر بازوی فلزیاب را کنترل نماییم، بطوری که بتوان ارتفاع آن را تغییر داده و یا آن را در محیط قرار گیری ربات دوران دهیم، دسترسی بهتری به محیط اطراف ربات خواهیم داشت. برای داشتن دیدی بهتر و مستقیم به محیط برای اپراتور، می‌توان از دوربین بر روی ربات استفاده کرد. همچنین می‌توان این قابلیت را به ربات داد تا به صورت خودمختار عمل کرده و محیط را آگاهانه طی نموده و مکان مین‌ها را مشخص کند. با بررسی مکانیزم داخلی مین‌ها این نتیجه به دست می‌آید که می‌توان قابلیت خنثی سازی را نیز به ربات اضافه نمود. این ربات به دلیل مکانیزم حرکتی خاصی که دارد می‌تواند در زمینه‌های دیگری از قبیل معادن نیز استفاده شود.

15- مراجع

- [1] N. G. Lokhande and V. B. Emche. Mechanical Spider by Using Klann Mechanism. *International Journal of Mechanical Engineering and Computer Applications*, Vol. 1, No. 5, pp. 13-16, 2013.
- [2] T. Shannon. *Development of a Museum-Quality Display of Mechanisms*. Bachelor thesis, Massachusetts Institute of Technology. MA, USA, 2011.
- [3] G. Sandor and A. Erdman. *Advanced mechanism design: Analysis and synthesis*. Vol. 2, Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, New Jersey, 1984.
- [4] C. D. Rakes. *Basic circuitry of metal detection*, Accessed 10 August 2014; <http://www.talkingelectronics.com/projects/200TrCcts/MetalDetectors/MetalDetectors-1.html>
- [5] S. Durrani. *A Pulse Induction Metal Detector*. M.Sc. thesis, Australian National University. AUS, 2010.

قرارداد، اگر همچنان مشکل پایرچا بود به وسیله یک مولتی متر جریان‌های رودی به قطعه را باید چک کرد و با درست بودن همه این موارد احتمالاً قطعه مورد نظر سوخته است و باید تعویض شود. سوختن یک قطعه می‌تواند دلایلی از قبیل اتصال اشتباه آن، دریافت حرارت زیاد به هنگام لحیم کاری از هویه که باید در این کار دقیق شود، داشته باشد.

در موقعی که موتورها تحت بار مکانیکی قرار می‌گرفتند و جریان زیادی به آنها وارد می‌شد در قسمت‌های دیگر مدار با پدیده افت توان و ولتاژ مواجه شدیم که به صورت لحظه‌ای ولتاژ مدار افت داشت و این پدیده بر روی مدارات منطقی و مخصوصاً میکروکنترلر که بسیار نویز پذیر است نتیجه منفی داشت و اصطلاحاً باعث ریست¹ شدن آن می‌گردید لذا برای جلوگیری از تأثیر این اتفاق، بر سر راه و نزدیکی برق میکروکنترلر یک حافظه با ظرفیت مناسب قرار داده شد تا افت ولتاژهای لحظه‌ای را جبران کند که باعث شد نتیجه بسیار مطلوبی بر روی عملکرد آن داشته باشد.

14- نتیجه گیری

در این مقاله، مراحل مدلسازی، طراحی و ساخت قسمت‌های مکانیکی، الکتریکی و کنترل یک ربات مینیاب عنکبوتی نشان داده شد. پس از تکمیل ساخت، عملکرد ربات مورد ارزیابی در آزمایشگاه قرار گرفت. نتایج حاکی از عملکرد مطلوب ربات در حرکت و مانور و همچنین پیدا کردن مین است. بدینهی است استفاده از فلزیاب‌های پیشرفته‌تر که بسیار دقیق هستند می‌تواند

1- Reset